

1. KUZEY KIBRIS JEOLJİ KOLOKYUMU

20-22 ARALIK 2005 TARİHLERİNDE

LEFKOŞE'DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Ağustos 2005'de Kıbrıs TMMOB Jeoloji-Maden-Metalurji Mühendisleri Odası ile Odamız tarafından hayata geçirilen, bilimsel ve teknik işbirliği çerçevesinde alınan karar gereği düzenlenen kolokyum, Odalar arasında ilk kez yapılan bilimsel bir etkinlik oldu.

Kolokyum da, Kıbrıs'ın jeolojisinden kaynaklanan tehlikeler, ülkemiz ve Kıbrıs'ın önde gelen bilim insanları tarafından masaya yatırılarak, buna uygun bilimsel ve teknik çözüm önerileri gerçekleştirildi. 2 gün süren etkinliğin açılışında, Kıbrıs TMMOB Başkanı, İçişleri Bakanlık Müsteşarı, Kıbrıs MMJ Oda Başkanı ve Oda Başkanımız birer açılış konuş-

ması yaptılar. Daha sonra Kıbrıs MMJ Başkanı Mehmet NECDET Kıbrıs'ın jeolojik ve hidrojeolojik problemleri başlıklı bir konferans verdi.

Kıbrıs Çevre Mühendisleri Odası Başkanının da sunum yaptığı 1. gün; çarpık bir kentleşmenin başladığı Kıbrıs'ta bilimsel ve teknik ilkelerin ışığında gelişmeyen jeolojik hizmetlerden yoksun ve kamu denetiminin olmadığı bir yapılaşmanın yaratacağı tehlikeler Kıb-

rıs'ın deprenselliği oturumuyla devam etti. Bu oturumda Aral OKAY, Reşat ULUSAY ve Esen ARPAT ülkemiz örnekleriyle birlikte sunumlar yaptılar. 2. gün Yakın Doğu Üniversitesi Rektör Yardımcısı meslektaşımız Hüseyin GÖKÇEKUŞ, Kıbrıs'ın su sorununa ilişkin sunumunu gerçekleştirdi. Hidrojeoloji oturumu, Barbaros ERDURAN'ın verdiği konferansla devam etti. Ahmet KAYA'nın YAS Yasasının önemine değindiği konferanstan sonra Tahir ÖNGÜR, küresel madenciliğin talancı ve yıkıcı etkilerini dünya örnekleri ışık-

ğında anlatarak, Lefke madeninin çevre sorunu olmaktan çıkıp bir ekosistemi tehdit eden büyük bir sorun olduğunu insan ve çevre sağlığı açısından yaratabileceği risklere dikkat çekti. Sempozyum, Kıbrıs'a su sağlayan Güzelyurt ve Mesarya akiferleri ve Lefke madenine yapılan teknik gezi ile son buldu.

KOLOKYUM KAPSAMINDA KIBRIS İÇİŞLERİ BAKANI, LEFKOŞE BELEDİYE BAŞKANI ve YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ ZİYARET EDİLDİ

Kuzey Kıbrıs Jeoloji Kolokyumu kapsamında 21 Aralık 2005 tarihinde Kıbrıs İçişleri ve İşkan Bakanı Özkan MURAT ziyaret edildi. Oda Başkanımız İsmet CENGİZ, 2.Başkan Dündar ÇAĞLAN, Kıbrıs JMM Oda Başkanı Mehmet NECDET, Yönetim Kurulu Üyesi Salih ERŞANGİL ve KTMMOB Başkanı Ahmet UŞAL'ın katıldığı ziyarette İçişleri İmar ve İşkan Bakanı Özkan Murat'a kolokyum hakkında bilgi verilerek, İmar Yasası ve Yeraltı

Suyu Yasalarının jeolojik hizmetler gözetilerek hazırlanma ve yaşama geçirilmesinin gerekliliği vurgulandı. Bakan Murat ise Odamızı Kıbrıs'da görmekten büyük bir mutluluk duyduğunu, Odamızın deneyimlerinin ülkelere aktarılmasının önemine dikkat çekti.

Yine kolokyum kapsamında Lefkoşe Belediye Başkanına da bir ziyaret yapılarak etkinliğin önemi anlatıldı.

Etkinliğin ilk gününde Lefkoşe'de bulunan Yakın Doğu Üniversitesi de ziyaret edildi. Üniversite Rektör Yardımcısı meslektaşımız Hüseyin GÖKÇEKUŞ tarafından üniversite hakkında bilgi verildi. Oda başkanımız İsmet CENGİZ Odamız yayınlarından oluşan bir set kitabı üniversite kütüphanesine hediye etti.

ODAMIZ KUZAY KIBRIS MEDYASINDA BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ...

1.Kuzey Kıbrıs Jeoloji Kolokyumu boyunca odamız Kıbrıs medyasında geniş bir yer buldu. Kıbrıs TV'nin izlediği etkinlik 2. gün akşamı Oda Başkanımız İsmet CENGİZ ile Kıbrıs JMO Başkanı Mehmet NECDET'in katıldığı bir TV programında geniş bir şekilde yayınlandı.

Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin resmi televizyonu Bayrak TV, Oda Başkanımız ve Kıbrıs

JMO Başkanının katıldığı bir programda Odamıza ve etkinliğe 1 saatlik zaman ayırdı. Görsel basın ise etkinliği günlük olarak kamuoyuna duyurdu.

Odamız Başkanı İsmet CENGİZ açılış konuşmasında kısaca şunları dile getirmiştir. “Gerek ülkemizde gerekse Kıbrıs’ta jeolojiden yeteri kadar faydalandığımızı maalesef söyleyemiyorum. Oysa bugün gelinen noktada gelişmiş ülkelerde madencilikten enerji sektörüne, ulaşımdan yerleşime, içme ve yeraltı sularından su politikalarının oluşturulmasına, büyük mühendislik projelerinden, doğal çevre ve çevrenin korunmasına, küresel ısınmaya, insan sağlığı ve güvenliğine kadar **geniş bir uygulama alanı bulan ve doğa insan ilişkisini düzenleyen tüm yasaların olmazsa olmaz koşulu olan jeoloji mühendisliğinin ne yazık ki hak ettiği ilgiyi göremediğini biliyoruz.**”

Ülkemizde yaşanan acı deneyimler ışığında, jeolojik yapısı gereğince yıkıcı deprem üretebilecek potansiyeli tarihsel ve aletsel kayıtlarla belirlenmiş Kıbrıs’ta insan doğa ilişkisini düzenleyen temel yasalarda jeolojik hizmetlerin yer almasıdır. Biz biliyoruz ki doğa olaylarının afete dönüşmesi yapay bir olgudur. Maddi ve siyasi rantın olmadığı, akıl bilim ve mühendislik normlarının egemen olduğu, toplumsal sistemlerde insanlık doğayla barışık yaşayacaktır.

İnsan doğa ilişkisinde, daha fazla kar ve sömürü ilişkisi bugün tüm dünyada çevre felaketlerine yol açmaktadır. Dilimize küreselleşme diye tercüme edilen emperyalizm olgusu bugün de tüm çıplaklığı ile dünya halklarının karşısında durmaktadır. Başını ABD ve İngiltere’nin çektiği Irak ve Afganistan’da ki müttefik operasyonları aslında yer altı kaynaklarına el koyma hareketından başka bir şey de-

ğildir. Gerek Kıbrıs gerek Türkiye bu operasyonları askeri hareket olarak olmasa da yasal çerçevede yaşamıştır. Bugün Lefke'de bulunan ve adaya adını veren bakır yatakları yıllarca ABD emperyalizminin talancı madenci anlayışına kurban gitmiştir. Geldiğimiz noktada maksimum kar amaçlı şirketten geriye tam bir çevre felaketi kalmıştır. Buna benzer bir çevre sorununu Fransız emperyalistleri Türkiye de Balıkesir Balya'da yapmışlardır.

Gelecek kuşaklara sağlıklı, yaşanabilir, yağmalanmamış ve tahrip edilmemiş bir doğa bırakmak tüm yurttaşların temel görevi, böyle bir çevrede yaşamak da en temel hakkıdır. Temel uğraşı doğayı insanlığın yararına dönüştürme olan jeoloji mühendislerinin bu konuda sorumluluğu daha da büyüktür.

Bugün koruma altına almamız gereken en önemli doğal kaynaklarımızdan birisi de sularımızdır. Günümüzde sanayi atıkları, kentlerin çöp depolama sahaları, evsel atıklar, tarım alanlarında yapılan gübreleme gibi çalışmalar, yüzey suyu ve yer altı suları kirliliğinin en önemli tehdit unsurlarıdır. Nitekim, bu önemli sorunun çözümünü de jeoloji mühendisleri bulacaktır. Kıbrıs'ın da çevre sorunları içinde su sorunu ve taş ocağı sorunlarının geniş bir yer tuttuğunu biliyoruz. Mühendislik hizmetlerinden yoksun bu sektörlerin kamu yararına dönüştürülmesinde kuşkusuz jeoloji mühendislerinin yadsınamaz bir yeri olacaktır."

